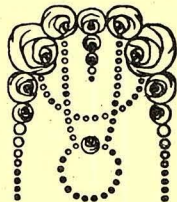
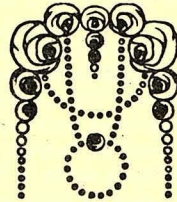

GOIGS EN LLAORS DE SANTA MARIA MAGDALENA

Venerada a la seua ermita
del Castell Vell
de la Ciutat de Castelló
(Plana Alta)

Puix que vostra contricció
és el que a Déu enamora
*Ajudeu-nos, vos, Senyora
a una ferma conversió.*

Els vostres ulls, Magdalena
van ser dels cors carcellers
i dos dolços missatgers
del pecat i sa cadena;
però el plany desencadena
del mateix Déu el perdó.
*Ajudeu-nos, vos, Senyora
a una ferma conversió.*

Presonera del pecat
plorant vostre vell error
feu, pel camí del dolor,
camí a la felicitat,
i una nova llibertat
omple la vostra il·lusió.
*Ajudeu-nos, vos, Senyora
a una ferma conversió.*

Mentre els tres Reis d'Orient
a Jesús donen tresors
Vos sou, amb els vostres plors
qui li feu millor present;
res no li importa l'argent
vol nostra transformació.
*Ajudeu-nos, vos, Senyora
a una ferma conversió.*

Quan amb llàgrimes renteu
els peus de Crist, -Déu mateix-,
al vostre cor l'amor creix
i el diví perdó guanyeu.
I puix que d'ell abundeu
amb tanta satisfacció.
*Ajudeu-nos, vos, Senyora
a una ferma conversió.*

A Llàtzer, vostre germà,
tres dies pres de la mort
per a donar-vos conhort.
Crist el duu del més enllà.
I com li beseu la mà
per aquesta dolça acció.
*Ajudeu-nos, vos, Senyora
a una ferma conversió.*

Al mateix peu de la Creu
sou, amb Joan i Maria
recollint aquell trist dia
l'oblació del Fill de Déu,
mentre la mort observeu
us moveu a compassió.
*Ajudeu-nos, vos, Senyora
a una ferma conversió.*

El que Déu vos ha estimat
no té dubte cap creient,
Vos sou entre tanta gent
qui espargueix la novetat
Jesús ha ressucitat
ja és ací la Redempció!
*Ajudeu-nos, vos, Senyora
a una ferma conversió.*

Allí, on la Plana es fa
muntanya per veure el Cel,
teniu vostra llum d'estel
portant-nos cap el demà
d'un nou món molt més cristià.
I per la nostra oració,
*Ajudeu-nos, vos, Senyora
a una ferma conversió.*

Castelló sempre ha estat
abraçat a vostra ermita
i enguany vos sol·licita
el que sempre ha demanat.
La humana prosperitat,
la divina compassió.
*Ajudeu-nos, vos, Senyora
a una ferma conversió.*

Vostra santa protecció
és nostra millor penyora.
*Ajudeu-nos, vos, Senyora
a una ferma conversió.*

ORACIÓ. ¡Oh Déu, Senyor dels pobles i la història, que volguereu que l'ermita de Santa Maria Magdalena, vora el Castell Vell, fora el bressol i orige de Castelló. Feu que quan tornem cada any a la nostra llar pairal, amb les canyes verdes de l'esperança, renovem davant del seu altar els nostres lligams de fraternitat i germanor, per fer una Ciutat més humana i més fidel al vostre missatge d'amor.

Vos ho demanem per Jesucrist el vostre Fill, que ens duu en perpètua Romeria cap a Vos, que sou el final del nostre camí, pels segles dels segles, AMEN.

AQUESTS GOIGS ES CANTAVEN A FINALS DEL SEGLE A L'ERMITA DE SANTA MARIA MAGDALENA, EL TERCER DIUMENGE DE QUARESMA, EN LA ROMERIA DE LES CANYES DEL POBLE DE CASTELLÓ.

LA PRESENT EDICIÓ HA ESTAT EDITADA PER LA GERMANDAT DELS CAVALLERS DE LA CONQUESTA
SOTA EL PATROCINI DE LA

CAIXA D'ESTALVIS I MONT DE PIETAT DE CASTELLÓ

NOTES HISTÒRIQUES SOBRE EL CASTELL VELL I LA ROMERIA A LA MAGDALENA

Actualment, la romeria a l'ermita de Santa Maria Magdalena, coneguda també com a "Rome-ria de les Canyes", constitueix la principal i més important manifestació històrica, cultural, antropològica i festiva del poble de Castelló. És també l'orige de les actual festes de la Magdalena, commemoratives de la fundació de la Ciutat.

Segons la tradició local, el 8 de setembre de 1251, el Rei Jaume I concedia a Lleida un permís especial al seu lloctinent a l'antic Regne de València, Ximén Pérez d'Arenós per poder canviar la Vila de Castelló a la Plana. També, segons la llegenda, el tercer dissabte de Quaresma de l'any següent —1252—, els pobladors del Castell Vell abandonaven l'antiga llar, traslladant-se al pla, una nit de tempesta, il·luminant-se el camí amb la llum de fanals penjants a Gaiatos. Eixe seria l'orige mític de la fundació de la Ciutat i l'antecedent remot i simbòlic de les actuals Gaiates.

Les excavacions realitzades al Castell Vell han posat de manifest com les actuals ruïnes es corresponen amb un lloc, amb indicis de poblament dels ibers, musulmans i sobretot de les tropes que l'habitaren als segles XII i XIII, a partir de la conquesta per Jaume I al 1233.

Un Castelló al que les fonts documentals més antigues sempre coneixen com "Castell Vell" i posteriorment com a Castell de Fadrell, Castilgione o Castelló de Borriana.

La més antiga referència sobre la Romeria al Castell Vell de la Magdalena, és un acord del Consell Municipal de 10 d'abril de 1375, publicat per primera vegada per Lluís Revest. Es parla en ella d'una "professó del castell vell".

No tenia aleshores caràcter commemoratiu de la fundació de la ciutat, sinó un sentit penitencial. Eren els anys en els quals tota Europa i evidentment la nostra comarca, estava assotada per la terrible "Peste Negra".

El document deixa entreveure que aquestes processons penitencials al Castell Vell eren ja més antigues, tot i que encara no s'ha trobat documentació al respecte. Al 1451 trobem vivint a la Magdalena un "frare barbut", que demana permís al Consell per construir una nova ermita, que vindria a substituir un altra de més antiga, també dedicada a Santa Maria Magdalena, edificada dintre el recinte del Castell.

El frare, adscrit al Monestir de Santes Creus, habilita per a nova ermita un antic aljub, excavat parcialment dins la roca i edifica un altar major a la Magdalena i un altre, a la nau menor, a Sant Benet.

Al 1456 s'acaba l'habilitació d'aquella ermita que ha aplegat als nostres dies amb considerables transformacions i reformes, tot i que les naus continuen éssent fonamentalment les mateixes.

Es tracta d'un recinte amb dos naus paral·leles, de desigual llargària, separades per arcs que descansen sobre columnes de planta circular. Fou santuari cristià des dels segles XIV o XV, tot i que les construccions interiors són molt més antigues, possiblement dels segles IX o X.

Al 1455, el sacristà de Santa Maria Magdalena demana permís al Consell per construir el porxe. Al 1476 es fan les quadres per a les cavalleries dels romers i al 1480 es dota l'ermita d'un retaule de fusta per a l'altar major.

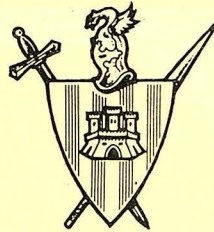
Del 1605 és l'aljub. Al 1644 es reformen les dependències de la casa i al 1628 es construeix la cuina.

L'ermitori experimenta noves transformacions al 1736 i 1740 i a partir de 1758 tot el conjunt queda més o menys com el trobem a l'actualitat. Es construeix el cor, que actualment aprofita de menjador de les autoritats, s'obrin els tres balcons a la placeta i es reforma la torre. Les reformes estigueren a càrrec del mestre d'obres de Castelló, Vicent Pellicer.

Després de 1939, es dignifica l'interior de l'ermita i el pintor Porcar pinta el retaule que encara presideix l'altar major, tot i que durant l'any resta guardat a l'Ajuntament de la Ciutat.

També des de temps antics es cantaven a l'ermita, al final de la Romeria de les Canyes els "Goigs en lloança de Santa Maria Magdalena". Una tradició perduda i actualment recuperada, tal com es costum a les festes de les ermites de tota l'antiga Corona d'Aragó.

JOSEP MIQUEL FRANCÉS

EDITA:
GERMANDAT
DELS
CAVALLERS
DE LA
CONQUESTA

RED 6000

Solicite su Tarjeta en nuestras Oficinas

CAJA DE AHORROS
Y MONTE DE PIEDAD DE CASTELLON

Con el conocimiento de la Conselleria de Economía y Hacienda de la Generalitat Valenciana. 2-12-87.

SOTA EL PATROCINI
DE LA

CAIXA
D'ESTALVIS
I MONT DE PIETAT
DE CASTELLÓ